

Na osnovu člana 49. stav 2. tačka 18) Statuta Beogradske berze a.d. Beograd (04/1 br. 954-1/16, u daljem tekstu: Statut Berze) i čl. 88, čl. 91. stav 1. i čl. 243. Pravila poslovanja Beogradske berze a.d. Beograd (04/2-12143-1/15), Upravni odbor Beogradske berze a.d. Beograd, na XIII/16 sednici, dana 14.11.2016. godine, donese

ODLUKU
o izmeni odluke
o primeni modela zone fluktuacije
u trgovanju hartijama od vrednosti

Član 1.

Odluka o primeni modela zone fluktuacije u trgovanju hartijama od vrednosti (04/2 br. 7912/16, od 19.10.2016. godine, u daljem tekstu: Odluka) menja se kako sledi.

Član 2.

U članu 1. reči "hartijama od vrednosti" zamenjuju se rečju "*akcijama*".

Posle stava 1. dodaje se novi stav koji glasi: "*Na tržišnim segmentima regulisanog tržišta i MTP Belex u trgovanju dužničkim hartijama od vrednosti i drugim finansijskim instrumentima metodom kontinuiranog trgovanja, odnosno metodom preovlađujuće cene, primenjuje se model zone fluktuacije koji sadrži samo AZF.*"

Član 3.

U članu 2. datum "21.11.2016." zamenjuje se datumom "12.12.2016.".

Član 4.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Izmene i dopune Odluke utvrđene ovom odlukom inkorporirane su u prečišćen tekst Odluke o primeni modela zone fluktuacije u trgovanju hartijama od vrednosti (04/2 br. 8422-1/16).

Ova odluka i prečišćeni tekst odluke objavljuju se na internet stranici Berze.

Obrazloženje

Prilikom dodatnog sagledavanja optimalnih mogućnosti za podizanje efikasnosti trgovačkih procesa, a sve u cilju omogućavanja realizacije što većeg broja transakcija dužničkim hartijama od vrednosti na regulisanom tržištu, tokom prethodnog perioda je uočena potreba učesnika za što jednostavnijim mehanizmom otkrivanja cene i zaključenja transakcija u trgovanju obveznicama Republike Srbije i lokalne samouprave. Imajući u vidu izuzetno nisku frekvenciju otkrivanja cene, kao i nisku ukupnu likvidnost ovih hartija od vrednosti, prevashodno uslovljenu kotiranjem ukupne a ne čiste cene ovog instrumenta, pri čemu bi eventualno aktiviranje posebnih faza trgovanja bilo izazvano tehničkim nedostacima, a ne nužno objektivnim značajnim promenama cene izazvanim standardnim tržišnim mehanizmima, konstatovana je neophodnost primene u trgovanju datim finansijskim instrumentima modela zone fluktuacije koji sadrži samo AZF. Istovremeno, Pravila Berze regulišu da se odlukom upravnog odbora Berze može, između ostalog, utvrditi model zone fluktuacije koji sadrži samo AZF (član 88), za tržišne segmente regulisanog tržišta i MTP na kojima se trguje metodom kontinuiranog trgovanja (član 76), kao i da trgovanje metodom preovlađujuće cene ne uključuje uvek model sa SZF shodno članu 91. Pravila Berze. Imajući u vidu navedeno, odlučeno je kao u članu 1. ove odluke.

Postupajući saglasno odredbama Pravila Berze koje regulišu blagovremeno obaveštavanje članova Berze o razvoju i puštanju u produkciju novih funkcionalnosti BelexFIX, Berza je članovima Berze blagovremeno, u tri navrata, (20. maja, 27. septembra i 21. oktobra 2016. godine) uputila obaveštenje o unapređenju BelexFIX i razvoju funkcionalnosti koje uključuju novi model zone fluktuacije i uvođenje u upotrebu naloga za trgovanje iz grupe posebnih naloga, te dostavila sva potrebna dokumenta sa pozivom da ista distribuiraju proizvođačima svojih „backoffice“ aplikacija i FIXAPI modula, kako bi se navedene izmene u što kraćem roku implementirale u njihove interne sisteme za trgovanje. Istovremeno, organizovana je i uspešno sprovedena obuka brokera članova Berze, te za potrebe obezbeđenja svih neophodnih tehničkih i kadrovskih uslova za implementaciju novorazvijenih rešenja BelexFIX, tokom septembra i oktobra 2016 godine, članovima Berze blagovremeno dostavljen raspored aktivnosti prema kome će se, izmedju ostalih aktivnosti, realizovati i aktivnosti pristupa članova Berze test okruženju i sertifikacija njihovih izmenjenih korisničkih aplikacija članova Berze. U postupku realizacije navedenih aktivnosti prema utvrđenom i dostavljenom rasporedu, a imajući u vidu i odluke Upravnog odbora koje utvrđuju puštanje u produkciju novih funkcionalnosti Berze (model trgovanja i posebni nalozi) sa danom 21.11.2016. godine, konstatovano je da određeni broj članova Berze do kraja oktobra 2016. godine nisu izvršili pristup test okruženju BelexFIX u svrhu finalnih testova pre zvanične sertifikacije. Pomenuti članovi Berze pozvani su da odmah, bez odlaganja izveste Berzu o aktivnostima na prilagodjavanju svojih korisničkih aplikacija novim funkcionalnostima BelexFIX. Postupajući po datom pozivu, članovi Berze uputili su Berzi traženi izveštaj zasnivajući ga na pribavljenim informacijama provajdera angažovanog za pomenute poslove i njegovoj odgovornoj tvrdnji da su uspostavljeni svi neophodni uslovi za sertifikaciju izmenjenih korisničkih aplikacija. Uvažavajući date izveštaje, Berza je nastavila sa aktivnostima na puštanju u produkciju novih funkcionalnosti BelexFIX, te postupak sertifikacije izmenjenih korisničkih aplikacija članova Berze. U postupku sertifikacije konstatovane su greške i nedostaci u izmenjenim korisničkim aplikacijama članova Berze koje nisu prethodno testirane na testnom okruženju Berze, te postupak sertifikacije istih nije uspešno okončan u kom slučaju je Berza iste uputila na testiranje u svrhu otklanjanja evidentiranih nedostataka i nepravilnosti. Time su pomereni termini rasporeda aktivnosti Berze na puštanju u produkciju novih funkcionalnosti BelexFIX. U medjuvremenu i Data vendori, koji su sredinom jula ove godine nakon pregleda specifikacije izmene na public datafeed-u konstatovali da su iste minimalne i da ne zahtevaju posebno testiranje i sertifikaciju, krajem prve dekade novembra 2016. godine uputili su zahtev za testiranje.

Sa izloženog, a uvažavajući okolnost da su među članovima Berze čije izmenjene korisničke aplikacije nisu uspešno sertifikovane u svemu prema aktima Berze koji regulišu testiranje i sertifikaciju izmenjenih korisničkih aplikacija, članovi Berze sa najvećim učešćem u prometu obveznicama Republike Srbije, te prometu hartijama od vrednosti prema podacima mesečnih izveštaja dostavljenih Komisiji za hartije od vrednosti, kao i član Berze koji po posebnom zakonu obavlja poslove izabranog brokera u trgovanju besplatnim akcijama, odlučeno je kao u članu 2. ove odluke.

Sa izloženog, odlučeno je kao u dispozitivu.

PRESEDNİK UPRAVNOG ODBORA
Olivera Zdravković